

Daňovky

Daňové a právní aktuality

Daně

Tipy a triky

Dotace

Právo

Z judikatury

Krátce

Srpen 2021

Editorial

Stát v oblasti kontrol převodních cen i nadále přitvrzuje. Finanční správa provedla loni 249 kontrol, v jejichž důsledku doměřila dodatečnou daň z příjmů právnických osob ve výši téměř 1,4 miliardy korun. Pokud sečteme výsledky kontrol od roku 2014, kdy se finanční správa začala problematikou zabývat systematictěji, dojdeme k číslu 4,5 miliardy korun. S ohledem na deficit státního rozpočtu nepředpokládám, že by trend kontrol zaměřených na převodní ceny v příštích letech jakkoliv polevoval, spíše naopak. Je proto důležité věnovat této oblasti náležitou pozornost.

Jsem proto rád, že vám na naší tradiční konferenci můžeme každoročně předávat zkušenosti a přispět tak k co nejnižším doměrkům. Letošní Transfer Pricing Forum bylo výjimečné vaší rekordní on-line účastí, za kterou vám děkuji.

Přeji vám pěkný zbytek léta a dětem školou povinným, aby v září mohly zasednout do školních lavic na dobu delší, než tomu bylo před rokem. Reálný sociální kontakt se nedá ničím nahradit ať už v případě dětí, tak i nás dospělých. I proto pevně věřím, že po prázdninách se budeme moci potkávat osobně stále častěji a příští Transfer Pricing Forum proběhne už fyzicky – samozřejmě s paralelním vysíláním prostřednictvím nějaké platformy zejména pro zájemce, kteří to mají do Prahy přes půlku republiky.

Daniel Szmaragowski
Partner

2 | Daňové a právní aktuality – srpen 2021

Převodní ceny zůstávají hitem daňových kontrol

Finanční správa zveřejnila informace k daňovým kontrolám zaměřeným na převodní ceny mezi spojenými osobami. V roce 2020 provedla 249 kontrol, v jejichž důsledku doměřila dodatečnou daň z příjmů právnických osob ve výši téměř 1,4 mld. Kč, a to při zvýšení daňového základu či snížení daňové ztráty o téměř 7,9 mld. Kč. Oproti roku 2019 to z hlediska výše doměřené daně představuje téměř čtyřnásobný nárůst.

Petr Brušík
pbrustik@kpmg.cz

Praktické zkušenosti z posledních měsíců naznačují, že stát v této oblasti i nadále přitvrzuje. Zatímco v uplynulém období finanční správa spíše dokončovala kontroly zahájené před pandemií, aktuálně opět přibývají nové případy prověřování převodních cen.

Oblastí převodních cen se finanční správa začala systematictěji zabývat od roku 2014, kdy mimo jiné představila i novou samostatnou přílohu daňového přiznání k transakcím mezi spojenými osobami. Pomocí informací o objemech a charakteru transakcí vybírá nyní efektivněji společnosti pro případnou daňovou kontrolu. Od té doby se převodní ceny dostaly mezi klíčové oblasti daňových kontrol.

Podle zveřejněných informací provedl správce daně v období 2014–2020 celkem 2 431 daňových kontrol. Výsledkem byla doměřená daň ve výši přesahující 4,5 mld. Kč, při zvýšení daňového základu či snížení daňové ztráty o 46,9 mld. Kč. Ze zveřejněné tabulky doměrků je zřejmé, že výsledky v čase fluktuují, což zřejmě souvisí s ukončováním jednotlivých daňových kontrol. Zároveň je však zřetelný rostoucí trend.

Rok	Doměřená daň (v mil. Kč)	Zvýšení základu daně včetně snížení ztráty (v mil. Kč)
2014	59	504
2015	446	2 823
2016	886	13 286
2017	189	1 264
2018	1 216	18 038
2019	356	3 130
2020	1 362	7 861
	4 514	46 906

Zdroj: MF ČR

3 | Daňové a právní aktuality – srpen 2021

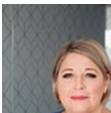
S ohledem na deficit státního rozpočtu nelze počítat s tím, že by se trend kontrol zaměřených na převodní ceny v příštích letech jakkoliv snižoval, spíše naopak. Je proto důležité věnovat této oblasti náležitou pozornost – ať už správným nastavením převodních cen či odpovídající formální dokumentací jejich tvorby, případně i proaktivním přístupem. Ten může spočívat například ve využití institutu tzv. závazného posouzení způsobu, jakým byla vytvořena cena sjednávaná mezi spojenými osobami (pokyn Generálního finančního ředitelství D-32).

Závazné posouzení představuje závazné stanovisko správce daně. Daňovému subjektu by mělo přinést značnou míru právní jistoty ohledně zvolené metodiky stanovení převodní ceny, a to zpravidla na tři následující zdaňovací období.

4 | Daňové a právní aktuality – srpen 2021

Nová výše daňového zvýhodnění na druhé a třetí dítě už pro rok 2021

Dne 27. července 2021 vyšla ve Sbírce zákonů novela zákona o daních z příjmů, která byla součástí novely zákona o státní sociální podpoře a která pro zdaňovací období roku 2021 zavádí vyšší roční daňové zvýhodnění na druhé, třetí a další dítě a současně ruší maximální měsíční limit ve výši 5 025 Kč pro daňový bonus.

Lenka Nováková
lnovakova@kpmg.cz

Michaela Jičínská
mjicinska@kpmg.cz

Daňové zvýhodnění na druhé dítě se zvyšuje z dosavadní roční částky 19 404 Kč na 22 320 Kč a pro třetí a každé další dítě z 24 204 Kč na 27 840 Kč, a to se zpětnou účinností už pro zdaňovací období roku 2021. Sleva na první dítě zůstává nezměněna a činí jako doposud 15 204 Kč ročně.

Dle přechodných ustanovení novely se nová výše roční slevy na druhé a třetí dítě uplatní až v rámci přiznání k dani z příjmů fyzických osob či ročního zúčtování daně za zdaňovací období roku 2021. Měsíčního výpočtu zálohy na daň z příjmů ze závislé činnosti se tato změna dotkne až od 1. ledna 2022. Po zbývajících část roku 2021 se uplatní měsíční daňová zvýhodnění na druhé, třetí a další dítě v dosavadní výši.

Novela zákona o daních z příjmů měla také za úkol odstranit nesoulad, který vznikl v důsledku toho, že daňový balíček účinný od 1. ledna 2021 zrušil roční „strop“ pro daňový bonus (částka, která se vrací poplatníkovi, pokud výše daňového zvýhodnění na dítě přesáhne jeho daňovou povinnost), ale opomněl tuto změnu promítnout i do vedení měsíční mzdové evidence. **Dle přechodných ustanovení zůstává měsíční limit pro daňový bonus po zbývajících měsících roku 2021 nezměněn.** Následně bude vše narovnáno v rámci ročního zúčtování daně či daňového přiznání za zdaňovací období roku 2021, protože maximální roční výše daňového bonusu byla zrušena již v rámci daňového balíčku.

Minimalizace sankcí: jak na prominutí úroku z prodlení

Úroky z prodlení prošly po lednové novele daňového řádu poměrně výraznými změnami. Výše úroku z prodlení je nyní sjednocena pro správce daně i pro daňové subjekty na společné úrovni 8 % + repo sazba. Daňový subjekt disponuje nicméně nástroji, díky nimž může vyměřený úrok dále snížit nebo jej dokonce zcela eliminovat.

Viktor Dušek
vdusek@kpmg.cz

Josef Riesner
kpmg@kpmg.cz

Základem pro výpočet úroku z prodlení je splatná daň, resp. vratka vzniklá v důsledku neoprávněného daňového odpočtu. Samotný úrok z prodlení pak vzniká od čtvrtého dne, který následuje po původním dni splatnosti daně, resp. ode dne vrácení vratky vzniklé z neoprávněně stanoveného daňového odpočtu. Snížení úroku lze docílit detailní kontrolou výpočtu správce daně, žádostí o posečkání, uhrazením daňové povinnosti ještě před její náhradní splatností nebo žádostí o prominutí úroku, na kterou se zaměříme dnes.

Jak o prominutí požádat?

Podle daňového řádu lze úroky z prodlení prominout i v případě, že už byly finančnímu úřadu uhrazeny. Žádost o prominutí příslušenství daně, jejímž prostřednictvím lze o prominutí úroku z prodlení požádat, nemá přesně předepsanou strukturu. V případě, že daňový subjekt žádá o prominutí částky vyšší než 3 000 Kč, je třeba uhradit správní poplatek ve výši 1 000 Kč, a to za každou daň, které se žádost týká. Nezbytnou podmínkou je, aby daňový subjekt před podáním této žádosti uhradil daň, v důsledku jejíhož prodlení úrok vznikl.

Kdy finanční úřad úrok z prodlení nemůže prominout?

Samotný přístup k promíjení úroku z prodlení je podobně jako promíjení penále nebo pokuty blíže upraven v pokynu Generálního finančního ředitelství D–47. Prominutí úroku z prodlení není možné v případě, že daňový subjekt v posledních třech letech závažným způsobem porušil daňové nebo účetní předpisy. Může se jednat například o to, že daňový subjekt je nespolehlivým plátcem, případně byl pravomocně uznán vinným ze spáchání některého z daňových trestných činů nebo porušil své povinnosti způsobem, který měl za následek doměření daně za použití pomůcek.

Porušení povinností je posuzováno jak na úrovni právnické osoby, tak i jejích statutárních orgánů.

V jakém rozsahu finanční úřad úrok z prodlení promine?

Při posuzování rozsahu, ve kterém bude úrok z prodlení prominut, finanční úřad zkoumá následující tři kritéria: i) ospravedlnitelný důvod prodlení, ii) ekonomické nebo sociální poměry daňového subjektu a iii) četnost porušování jeho daňových povinností.

Na základě procentuálního ohodnocení konkrétního ospravedlnitelného důvodu se stanoví základ pro výpočet konkrétní promíjené částky, který se může pohybovat v rozmezí 20–100 %. Mezi relevantní ospravedlnitelné důvody patří například skutečnost, že daňový subjekt uhradil dlužnou daň pod jiným variabilním symbolem, že byl

stižen živelní pohromou, nebo že prodlení s úhradou daně činilo maximálně 15 kalendářních dnů ode dne její původní splatnosti. Finanční úřad může jako ospravedlnitelný důvod shledat i okolnost neuvedenou v předmětném pokynu.

Finanční úřad dále posuzuje, zda ekonomické nebo sociální poměry daňového subjektu zakládají tvrdost uplatněného úroku. U právnických osob hodnotí, zda jsou splněny některé z důvodů pro posečkání s úhradou daně, například pokud by neprodlená úhrada znamenala pro daňový subjekt vážnou újmu nebo by vedla k zániku jeho podnikání. Pokud některý z důvodů existuje, zvyšuje se procentuální ohodnocení zjištěné v předchozím kroku. Finanční úřad pak v posledním kroku hodnotí četnost porušování povinností při správě daní, přičemž naplnění některého ze specifikovaných kritérií vede naopak ke snížení výše promíjené částky úroku z prodlení. Jedná se například o situaci, kdy finanční úřad eviduje u daňového subjektu nedoplatek na dani, nebo kdy byla daňovému subjektu v posledních třech letech alespoň dvakrát uložena pokuta za opožděné tvrzení daně. Řádné plnění daňových povinností tak přispěje k maximalizaci snížení úroků z prodlení.

7 | Daňové a právní aktuality – srpen 2021

Nové programové období: bilion korun a zjednodušení pro žadatele

Koncem června uspořádalo ministerstvo pro místní rozvoj konferenci „Zelené a digitální Česko? A co lidé...“. Na ní představilo hlavní cíle a investiční příležitosti evropských fondů pro následující programové období 2021–2027.

Karin Stříbrská
kpmg@kpmg.cz

Lucie Vlachová
lvlachova@kpmg.cz

Česká republika bude mít v následujících sedmi letech k dispozici skoro jeden bilion korun v programech, jako jsou například OP Technologie a aplikace pro konkurenceschopnost (OP TAK), OP Jan Amos Komenský (OP JAK), Integrovaný regionální operační program (IROP), OP Doprava, OP Životní prostředí, OP Spravedlivé transformace nebo Modernizační fond.

Podpora bude zaměřena zejména na snižování emisí CO₂, oběhové hospodářství, digitalizaci, změnu vzdělávání a dále na pomoc strukturálně nejpostiženějším (tzv. uhelným) regionům apod.

Navíc čeká žadatele o podporu několik zjednodušení, a to například v oblasti metody pro vykazování v průběhu implementace projektů nebo v oblasti povinné publicity projektů. Počítá se i s rychlejším proplácením podpory v důsledku redukce počtu kontrol. Nejzásadnější změna by měla nastat v **komunikaci žadatelů s hodnotiteli**: budou mít možnost prezentovat projekt na jednání hodnotící komise, možnost opravit žádost o podporu u napravitelných kritérií apod.

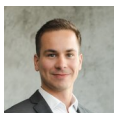
Schválení výše uvedených programů a postupné vyhlašování jednotlivých výzev by mělo začít koncem roku 2021, nejpozději v průběhu roku 2022.

Ministerstvo průmyslu představilo Vodíkovou strategii České republiky

Členské státy Evropské unie se zavázaly, že do roku 2050 dosáhnou klimatické neutrality celé EU. V rámci tohoto závazku představilo ministerstvo průmyslu a obchodu (MPO) na mezinárodní vodíkové konferenci, která se uskutečnila 16. července 2021, Vodíkovou strategii České republiky.

Karin Stříbrská
kpmg@kpmg.cz

Lukáš Otýpka
lotypka@kpmg.cz

Vodíková strategie představuje významný nástroj pro dosažení klimatické neutrality EU. Základní strategické cíle Vodíkové strategie jsou **redukce emisí skleníkových plynů** a **podpora hospodářského růstu**. Od těchto cílů se odvíjí čtyři pilíře strategie:

- výroba nízkouhlíkového vodíku,
- využití nízkouhlíkového vodíku,
- doprava a skladování vodíku,
- vodíkové technologie.

Předpokladem dosažení klimatické neutrality je postupná transformace průmyslu a změna technologií, mimo jiné proto, že aktuálně využívané metody výroby vodíku v ČR uvolňují velké množství CO₂. Strategie se netýká pouze dopravy, ale i chemického průmyslu, energetiky, energeticky náročných průmyslových odvětví, výrobců vodíkových technologií a dopravních zařízení či přepravy, distribuce a skladování vodíku.

Vodíková strategie je rozdělena na tři etapy. První etapa je zaměřena na využití vodíku v rámci čisté mobility. V průběhu druhé etapy, která je plánována od roku 2026, by mělo začít provozní ověřování využití vodíku v průmyslu. Poslední etapa má pak být zahájena v roce 2031. V rámci třetí etapy se předpokládá, že už bude plně etablovaná doprava vodíku potrubím, a to bez nutnosti dotací. V souvislosti s tím by měla také začít výstavba a „repurposing“ vodíkových plynovodů. Zároveň se očekává komerční nasazení vodíku v průmyslu.

Pro podporu rozvoje vodíkových technologií plánuje MPO primárně využít již existující programy, jako jsou například The Country for the Future, IPCEI (Významné projekty společného evropského zájmu) či OP TAK. Zároveň se počítá i s využitím programů Technologické agentury ČR, ministerstva životního prostředí, Státního fondu životního prostředí, ministerstva dopravy a ministerstva pro místní rozvoj.

Vodíková strategie momentálně prochází mezirezortním připomínkovým řízením. Finální verze bude zveřejněna po schválení vládou.

9 | Daňové a právní aktuality – srpen 2021

Kurzarbeit dostal téměř po roce konečně zelenou

Na konci srpna loňského roku zveřejnilo MPSV návrh změny zákona o zaměstnanosti, který měl od listopadu 2020 zavést do českého právního řádu dlouho očekávaný institut podpory v době částečné nezaměstnanosti, tzv. kurzarbeit. Ten měl už v loňském roce nahradit program Antivirus. Trvalo však skoro rok, než se kurzarbeit podařilo prosadit.

Romana Szutányi
kpmg@kpmg.cz

Od 1. července je účinná novela zákona o zaměstnanosti, která byla zveřejněna ve Sbírce zákonů pod číslem 248/2021 a která kurzarbeit neboli **Příspěvek v době částečné práce** zavádí. Příspěvek stanoví po projednání vláda v případě, že je závažným způsobem ohrožena ekonomika České republiky anebo některé z jejích odvětví. Mezi důvody, pro které může být příspěvek poskytován, se uvádí epidemie, živelní události, kyberútok nebo jiná mimořádná situace, která je zásahem vyšší moci.

Obdobně jako u programu Antivirus nebudou moci o příspěvek žádat zaměstnavatelé uvedení v § 109 odst. 3 zákoníku práce, to znamená například stát nebo příspěvkové organizace. Příspěvek nebude poskytován ani na zaměstnance za dobu, po kterou u něj bylo uplatněno konto pracovní doby.

Kurzarbeit má podobně jako Antivirus podpořit zaměstnanost v krizových situacích, kdy zaměstnavatelé budou muset částečně omezit svůj provoz a zaměstnanci nebudou moci vykonávat práci z důvodu některé překážky v práci na straně zaměstnavatele. Překážka může spočívat buď v prostoji nebo v přerušení práce způsobeném nepříznivými povětrnostními vlivy, jiné překážce na straně zaměstnavatele nebo v částečné nezaměstnanosti a musí nastat v přímé souvislosti s některým z důvodů pro poskytnutí příspěvku.

Na základě oznámení příslušné pobočky úřadu práce obdrží zaměstnavatelé příspěvek na zaměstnance, jejichž pracovní poměr trval ke dni podání oznámení alespoň tři měsíce. Oznámení zaměstnavatel podává elektronicky. Příspěvek bude poskytován do výše 80 % nákladů na zaměstnance (tzn. náhrady mzdy a odvodů), přičemž musí být splněny níže uvedené podmínky:

- zaměstnancům musí být za dobu překážek v práci vyplácena náhrada mzdy ve výši nejméně 80 % jejich průměrného výdělku, a
- zaměstnavatel nepřiděluje zaměstnancům práci v rozsahu nejméně 20 % a nejvíce 80 % jejich týdenní pracovní doby z důvodu uvedených překážek v práci. Tato podmínka se posuzuje souhrnně za všechny zaměstnance zaměstnavatele.

Výše příspěvku je měsíčně omezena na maximálně 1,5násobek průměrné mzdy v národním hospodářství v rozhodném období a vyplácen bude maximálně 12 měsíců.

Obdobně jako u programu Antivirus budou zaměstnavatelé každý měsíc podávat přehled nákladů na náhrady mezd zaměstnanců, tzv. vyúčtování. Vyúčtování se podává elektronicky na příslušnou pobočku úřadu práce nejpozději do 20. dne kalendářního měsíce následujícího po kalendářním měsíci, za který se příspěvek poskytuje. Pokud bude

10 | Daňové a právní aktuality – srpen 2021

přehled řádně podán, úřad příspěvek vyplatí do osmi kalendářních dnů ode dne doručení přehledu.

Po dlouhém čekání dostal kurzarbeit konečně zelenou. Až praxe však ukáže, zda splní veškerá očekávání, která jsou do něho vkládána a zda jej budeme umět využít tak, aby byl pro ekonomiku přínosem.

11 | Daňové a právní aktuality – srpen 2021

© 2025 KPMG Česká republika, s.r.o., společnost s ručením omezeným založená dle právních předpisů České republiky a členská společnost globální organizace nezávislých členských společností KPMG, přidružených ke KPMG International Limited, soukromé anglické společnosti s ručením omezeným. Všechna práva vyhrazena.

Srpen přináší významné změny v regulaci pobytu cizinců v ČR

Novela zákona o pobytu cizinců má za sebou napínavý legislativní proces. Poslanecká sněmovna přehlasovala senátní veto a po podpisu prezidenta vyšla ve Sbírce zákonů. Účinná je od 2. srpna. Mění se pravidla vydávání průkazů, definice rodinných příslušníků a zavádí kritizovaný monopol na zdravotní pojištění cizinců.

Barbora Cvinerová
bcvinerova@kpmg.cz

Lukáš Sova
kpmg@kpmg.cz

Nejdiskutovanější změna plynoucí z poslaneckého pozměňovacího návrhu se týká zdravotního pojištění. Cizinci přijíždějící na dobu delší 90 dnů mají povinnost sjednat si komplexní komerční pojištění. Novela neumožňuje volbu, kde se pojistit – nejméně během následujících pěti let bude přípustné jen pojištění u Pojišťovny VZP, a.s. Diskutabilní změna narážející na pravidla hospodářské soutěže má být opodstatněna nutností vyloučit nespolehlivé pojistné zprostředkovatele a případy nedostatečného pojistného plnění.

Novinkou je změna dokladů vydávaných cizincům, zejména třetizemcům. Těm se budou nově vydávat pouze doklady s biometrickými prvky. Pro držitele starších verzí průkazů novelizace znamená nutnost výměny u spádového pracoviště ministerstva vnitra. Stihnout ji musí do 3. srpna 2023. Naopak u dokladu vydávaného občanům EU se mění jen název – z „potvrzení o přechodném pobytu občana EU“ se stává „osvědčení o registraci“, papírová podoba zůstává. Dříve vydaná potvrzení není potřeba měnit.

Občané EU tak návštěvu úřadů absolvovat nemusí, přesto se změny dotknou i jich. Musí se připravit na to, že žádost o osvědčení o registraci je nově zpoplatněna. Poplatku budou nyní podléhat také žádosti o přechodný pobyt, prodloužení pobytové karty nebo průkazu o povolení k pobytu rodinných příslušníků občanů EU a také žádosti o trvalý pobyt občanů EU i jejich rodinných příslušníků.

Významnou změnou je úprava letité definice rodinných příslušníků občanů EU. Nově se bude rozlišovat mezi tzv. blízkými (např. manžel) a vzdálenými rodinnými příslušníky (např. partner). Pro vzdálené rodinné příslušníky budou platit přísnější pravidla – k žádosti o povolení pobytu v České republice budou muset kromě obvyklých náležitostí dokládat i potvrzení o úhrnném měsíčním příjmu rodiny po sloučení a doklad o cestovním zdravotním pojištění v rozsahu komplexní zdravotní péče na celou dobu pobytu.

Novela také reaguje na brexit a výstupovou dohodu. Jednak zavádí speciální kategorii rodinných příslušníků občana Spojeného království, současně Britům ukládá povinnost výměny dokladů. Původní potvrzení o přechodném pobytu občana EU nebo doklad prokazující trvalý pobyt musí do konce srpna následujícího roku vyměnit za nové biometrické průkazy.

Novela zákona o bankách

Implementace CRR II a CRD V nabrala zpoždění. Novela přináší změny v odpovědnosti bank, družstevních záložen a obchodníků s cennými papíry a nová oprávnění České národní banky. Finanční instituce se musí připravit na nulovou legisvakanční lhůtu.

Jiří Stratil
jstratil@kpmg.cz

Už dříve jsme informovali o [návrhu zákona z pera ministerstva financí](#), kterým mají být implementovány evropské předpisy týkající se obezřetnostních požadavků dopadající zejména na bankovní sektor. Parlament nestihl novelu schválit v původně očekávaném termínu a po vrácení Senátem o ní bude znovu rozhodovat Poslanecká sněmovna.

Banky se novelizovaným zněním zákona o bankách měly původně řídit od konce roku 2020, respektive od poloviny roku 2021. S ohledem na legislativní průtahy však novela nabyde účinnosti pravděpodobně dnem vyhlášení ve Sbírce zákonů. Doporučujeme proto podrobně sledovat vývoj legislativního procesu.

Jednou z podstatných novinek, které novela přináší, je zrušení principu odpovědné banky, družstevní záložny a obchodníka s cennými papíry. Změna souvisí s plněním obezřetnostních povinností finančních holdingových osob na konsolidovaném základě, pokud byly ovládajícími osobami těchto finančních institucí. V souladu s novelou již za plnění povinností napříč celou skupinou neponesou odpovědnost finanční instituce. Nově budou některé finanční holdingové osoby spadat do přímé působnosti orgánů dohledu.

Dílí změnou je také přesunutí komplexní úpravy okruhu společností, které jsou součástí konsolidačního celku, v rámci skupiny. Ta se již s účinností CRR II, tedy od konce června 2021, řídí evropským nařízením, nikoliv dosud účinnou úpravou v jednotlivých tuzemských sektorových zákonech. Dokud novela zákona o bankách nenabyde účinnosti, je potřeba na tuto duplicitní úpravu dávat pozor.

Finanční instituce budou mít nově povinnost evidovat úvěry, které poskytnou členům statutárního orgánu, dozorčí rady, případně správní rady a jejich spřízněným osobám.

Nová pravomoc ve vztahu k auditorům přibude České národní bance. Ta bude oprávněna požadovat, aby banka vyměnila auditora, který nesplní povinnost informovat Českou národní banku o určitých negativních zjištěních při výkonu auditu.

Pokud si nejste jisti, zda jste plně v souladu s novou právní úpravou, případně s aktuálními požadavky České národní banky, naši odborníci na regulatoriku Vám rádi pomohou.

Nové obory živnosti volné

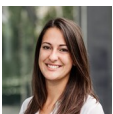
V souvislosti s novinkami, které mají zamezit využívání finančního systému k praní peněz nebo financování terorismu na evropské úrovni, a příslušnou transpozicí těchto pravidel do českého právního řádu byly k 1. lednu 2021 mimo jiné doplněny obory živnosti volné. Jde o obory poskytování služeb pro právnické osoby a svěřenské fondy a poskytování služeb spojených s virtuálním aktivem.

Aneta Boukalová
kpmg@kpmg.cz

Martina Pelikánová
kpmg@kpmg.cz

Anna Kretková
kpmg@kpmg.cz

Nové obory podléhají přísnějším povinnostem než ostatní obory činnosti živnosti volné. Nově výkon těchto oborů právnickou osobou vyžaduje bezúhonnost jejího skutečného majitele (podle zákona upravujícího evidenci skutečných majitelů) a osoby, která je členem jejího statutárního orgánu, zástupcem právnické osoby v tomto orgánu anebo v postavení obdobném postavení člena statutárního orgánu. K ohlášení je tak mimo další přílohy nutné připojit doklad obsahující seznam těchto osob, pokud tyto údaje nejsou zjistitelné z veřejného rejstříku nebo z evidence skutečných majitelů, a potvrzení o jejich bezúhonnosti v případě cizích státních příslušníků.

1. července 2021 nabyla účinnosti i novela nařízení vlády o obsahových náplních jednotlivých živností, která konkrétně vymezuje doplňované obory činnosti. Pod **poskytováním služeb pro právnické osoby a svěřenské fondy** je uvedeno například jednání za klienta při řízení nebo provozování obchodní korporace a jednání za klienta při získávání a shromažďování peněžních prostředků za účelem založení, řízení nebo ovládání obchodní korporace. Dále pak například jednání za klienta při zakládání nebo správě svěřenského fondu a služby spojené se vznikem svěřenského fondu, včetně zajištění zápisu svěřenského fondu do evidence svěřenských fondů, zprostředkování uzavření smlouvy o vyčlenění majetku jeho svěřením do správy svěřenského správce, sepsání takové smlouvy nebo pořízení pro případ smrti, jímž dochází k vyčlenění majetku jeho svěřením do správy svěřenského správce, nebo sepsání statutu svěřenského fondu. Naopak pod tento obor nespadá činnost notářů, výkon advokacie podle zákona o advokacii, poskytování investičních služeb, poskytování platebních služeb ani realitní zprostředkování.

Mezi **služby spojené s virtuálním aktivem** patří zejména nákup, prodej, směna, uchovávání, správa pro jiného, převádění nebo zprostředkování nákupu nebo prodej virtuálního aktiva, emise virtuálního aktiva, zápůjčka virtuálního aktiva jiná než spotřebitelský úvěr, dále poskytování finančních služeb týkajících se nabídky nebo prodeje virtuálního aktiva a poskytování jiných obdobných služeb spojených s virtuálním aktivem. Pod tyto činnosti však naopak nespadá samotná těžba virtuálního aktiva ani potvrzování transakcí s virtuálním aktivem.

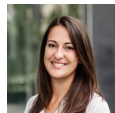
Svěřenským správcům a dalším osobám, kterých se tato novela týká, doporučujeme splnit nové povinnosti – ohlásit tyto činnosti a doložit bezúhonnost vymezených osob. Předvedou tak případné pokuty nebo omezení možnosti provozovat dotčenou činnost.

Alternativní řešení soutěžních problémů v praxi ÚOHS

Úřad pro ochranu hospodářské soutěže (ÚOHS) v nedávno projednávané věci upustil od zahájení sankčního řízení i přes namítanou existenci protiprávní dohody o cenách. Připomněl tak, že je ochoten řešit některé záležitosti cestou tzv. soutěžní advokacie, tedy alternativního řešení soutěžních problémů.

Tomáš Kočar
tkocar@kpmg.cz

Anna Kretková
kpmg@kpmg.cz

Způsoby alternativního řešení soutěžních problémů

Alternativní řešení soutěžních problémů počítá se dvěma možnými postupy ÚOHS, které nevedou k uložení sankce soutěžiteli – odstranění soutěžního problému bez zahájení řízení a uložení závazků soutěžiteli.

Pokud ÚOHS ještě nezahájil správní řízení a není-li na jeho zahájení veřejný zájem, může soutěžiteli umožnit přijmout opatření, která povedou k rychlému odstranění soutěžního problému a účinné obnově hospodářské soutěže. Uzná-li poté, že byla provedená nápravná opatření dostatečná, uzavře případ bez zahájení správního řízení. V krajních případech vyznačujících se nízkou mírou škodlivého účinku na hospodářskou soutěž může ÚOHS věc dokonce odložit, aniž by se jí blíže zabýval.

V případech, že správní řízení již zahájeno bylo, má ÚOHS možnost uložit soutěžiteli jím navržené závazky ve prospěch obnovy účinné hospodářské soutěže. Jakmile soutěžitel závazky splní, ÚOHS rozhodne o zastavení správního řízení, aniž by mu uložil pokutu.

Alternativní řešení soutěžních problémů v nedávné praxi ÚOHS

V nedávno posuzovaném případě společnost VETCENTRUM Duchek zavazovala své odběratele, aby prodávali pouze konečným spotřebitelům, a vyžadovala akceptaci jí určených doporučených maloobchodních cen. V průběhu šetření ze strany ÚOHS pak došlo k rozdělení společnosti VETCENTRUM Duchek a související úpravě obchodních podmínek, které již žádná protisoutěžní ustanovení neobsahovaly. Ačkoliv tyto dohody nebyly nikdy plněny, právní nástupce VETCENTRUM Duchek – společnost Rebel Dog – navrhla ÚOHS, že bude explicitně informovat své odběratele o neplatnosti těchto závazků a že nebude jejich dodržování vynucovat ani jakkoli kontrolovat. Splnění takto navržených opatření následně také doložila ÚOHS. Jelikož soutěžitel disponoval pouze nevýznamným tržním podílem, vytýkané dohody nebyly plněny, jejich dodržování nebylo vymáháno a současně došlo k odstranění potenciálně závadného stavu před prvotním zásahem ÚOHS, vyhodnotil ÚOHS tento případ za vhodný pro využití alternativního řešení soutěžních problémů (tzv. soutěžní advokacie). Se soutěžitelem proto ÚOHS nezahájil správní řízení a neuložil mu žádnou sankci.

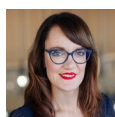
V minulosti ÚOHS využil přístupu soutěžní advokacie například při šetření společnosti Kaufland v souvislosti s uplatňováním zalistovacího poplatku (tj. poplatku za přijetí potravin do prodeje v rámci sítě provozované společností Kaufland). Po přijetí závazků ze strany Kauflandu ÚOHS správní řízení ve věci zastavil.

15 | Daňové a právní aktuality – srpen 2021

Z výše uvedeného vyplývá, že případné soutěžní problémy je možné před ÚOHS vyřešit i alternativním způsobem: bez zahájení správního řízení či uložení závazků bez udělení sankce. Je však vhodné mít na paměti, že soutěžní advokacie není aplikovatelná vždy a její uplatnění je velmi omezené zejména v případech, kdy se spojení uskutečnilo protiprávně. V případě jakýchkoliv dotazů týkajících se alternativního řešení soutěžních problémů či jiných dotazů z oblasti soutěžního práva se neváhejte obrátit na naše odborníky z KPMG Legal.

Daňové a IT služby pro fondy kolektivního investování – lze je osvobodit od DPH?

Soudní dvůr Evropské unie (SDEU) se opět zabýval otázkou, které ze služeb poskytovaných fondům kolektivního investování lze osvobodit. Ve spojených věcech C58/20 a C59/20 naznačil, za jakých podmínek je možné dílčí externí služby jako daňové poradenství nebo dodání softwarového řešení za účelem správy fondů kolektivního investování osvobodit od DPH.

Jana Fuksová
jfuksova@kpmg.cz

Juliána Kocúreková
kpmg@kpmg.cz
222 124 359

Dle směrnice o DPH lze osvobodit služby spojené se správou fondů kolektivního investování. Z historických rozsudků plyne, že služby poskytované externě mohou být osvobozeny od DPH, pokud tvoří samostatnou skupinu posuzovanou jako celek, která je určena k plnění specifických a podstatných funkcí správy fondů kolektivního investování.

V první věci rakouská investiční správcovská společnost nakupovala od subdodavatelů daňové poradenství v podobě daňových vyúčtování na úrovni podílníků. Daňový poradce přitom vycházel z údajů sdělených správcovskou společností. Ve druhé věci se jednalo o nákup softwarového řešení, které na základě dat investiční společnosti vyhodnocovalo ukazatele rizik a ukazatele výkonnosti daného fondu.

Pro obě situace SDEU upřesnil, že podmínka „samostatnosti“ nemůže být vykládána v tom smyslu, že se jedná o outsourcing služeb jako celku. I když dle dosavadní judikatury SDEU by se osvobození měla vykládat restriktivně, v tomto případě SDEU překvapivě připomíná, že je důležité mít na zřeteli samotný účel osvobození od DPH. Tím je usnadnit malým investorům přístup na trh cenných papírů. Právě společná správa investic ve fondech kolektivního investování umožňuje drobným investorům s nízkými investicemi držet diverzifikované portfolio, které je chrání před riziky spojenými s kolísáním hodnoty cenných papírů, a umožňuje jim sdílet náklady na expertní správu. Kdyby neexistovalo toto osvobození, byli by držitelé podílových jednotek ve fondech kolektivního investování daňově více zatíženi než investoři, kteří investují své finance přímo do cenných papírů a nevyužívají služeb správy fondu. Pokud by přitom služba, která je specifická a podstatná pro správu fondů kolektivního investování, musela podléhat DPH pouze z toho důvodu, že není outsourcingována jako celek, zvýhodňovalo by to správcovské společnosti, které si tuto službu zajišťují samy.

SDEU uzavřel, že služby, které inherentně souvisí se správou fondů kolektivního investování a jsou poskytovány výlučně pro účely správy takových fondů, mohou být osvobozeny, i když je investiční společnost nakupuje od třetích stran. Nerozhodl však jednoznačně, zda konkrétní posuzované daňové a IT služby lze osvobodit. Konečné posouzení bude na lokálních soudech, které se musí zabývat především splněním druhé podmínky – specifičnosti a podstatnosti služby pro fondy kolektivního investování. U daňového poradenství je nutno ověřit, zda externě zajišťovaná daňová agenda odpovídá povinnostem, které jsou specifické pro fondy kolektivního investování. U softwaru SDEU naznačil, že podmínka specifičnosti by mohla být splněna, jelikož software slouží k provádění výpočtů nezbytných pro správu rizik a měření výkonnosti dotčeného fondu vyžadovaných rakouskými předpisy.

Je zamítnutí nároku na odpočet DPH před zahájením úpadku v souladu se směnicí?

Soudní dvůr Evropské unie (SDEU) se zabýval otázkou zamítnutí nároku na odpočet u zdanitelných plnění, která rumunská společnost uskutečnila před svým vstupem do úpadkového řízení.

Veronika Výborná
vvyborna@kpmg.cz

Karolína Kyselová
kkyselova@kpmg.cz

Rumunská společnost registrovaná jako osoba povinná k dani vstoupila po rozhodnutí soudu v Rumunsku do úpadkového řízení. Po prohlášení úpadku byla posléze podrobena daňové kontrole ze strany finanční správy. Ta pak vydala platební výměr na doplatek daně z důvodu opravy odpočtů DPH u plnění uskutečněných před vyhlášením úpadku společnosti.

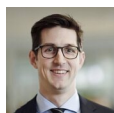
Společnost se proti platebnímu výměru odvolala, avšak finanční správa odvolání zamítla. Dle ní totiž společnost v okamžiku prohlášení úpadku přestala vykonávat svou ekonomickou činnost. Místní soud tento závěr potvrdil s tím, že zahájení úpadkového řízení je důvodem zániku nároku na odpočet daně, protože plnění uskutečněná v průběhu tohoto řízení nemají hospodářský účel a slouží pouze ke splacení dluhů. Zároveň je irelevantní, že prodej majetku v rámci úpadkové řízení podléhá DPH. Své tvrzení opíral o rumunskou vnitrostátní úpravu.

SDEU byla v této souvislosti předložena předběžná otázka, zda zahájení úpadkového řízení daňového subjektu (nesoucí s sebou zpeněžení jeho aktiv ve prospěch věřitelů), automaticky zakládá povinnost tohoto subjektu opravit odpočty DPH, které provedl v souvislosti se zbožím a službami pořízenými před vyhlášením úpadku. Jinými slovy – lze ekonomickou činnost subjektu považovat za ukončenou z důvodu prohlášení úpadku?

SDEU uzavřel, že dokud společnost pokračuje ve své ekonomické činnosti, konkuruje ostatním osobám povinným k dani uskutečňujícím podobná plnění. Při zachování principu daňové neutrality by tak mělo být s plněními pro účely DPH zacházeno stejně jako u konkurujících podniků. Zahájení úpadkového řízení nebrání společnosti ve výkonu její ekonomické činnosti. Z tohoto důvodu není ani možné odepřít jí automaticky nárok na odpočet daně.

Náklady na likvidaci majetku jako součást vstupní ceny nového majetku

Nejvyšší správní soud (NSS) v rozsudku č.j. 10 Afs 346/2020-43 významně přispěl k upřesnění, v jakém případě lze náklady na likvidaci majetku zahrnout do základu daně přímo, a kdy se naopak jedná o investice, které jsou součástí vstupní ceny nového majetku.

Filip Svoboda
fsvoboda@kpmg.cz

Lukáš Otýpka
lotypka@kpmg.cz

NSS rozhodoval o kasační stížnosti Odvolacího finančního ředitelství (OFŘ) v otázce nákladů souvisejících s pořízením nového majetku. Žalobcem byla společnost zabývající se likvidací odpadu. Předmětem sporu byla otázka, zda náklady na demolici spalovacího kotle K1 v rámci celkové rekonstrukce spalovny souvisejí s pořízením nového spalovacího kotle K1.

V rámci projektu provedla společnost ve zdaňovacích obdobích 2011 a 2012 demolici spalovacího kotle K1. V průběhu stejného projektu byly zbourány kotle K2 a K3, které byly nahrazeny novými kotli uvedenými do provozu v roce 2011. Kotel K1 během realizace projektu zůstal v provozu a sloužil k udržení chodu spalovny. Následné náklady na demolici kotle K1 zahrnuje společnost do základu daně jako náklad. Správce daně (mimo jiné i na základě informací o budoucích záměrech společnosti uvedených ve výročních zprávách) ovšem dospěl k závěru, že náklady na demolici nejsou provozními náklady, ale souvisí s další fází projektu – výstavbou spalovacího kotle K1 – a měly by tedy být součástí vstupní ceny nového kotle K1.

NSS zdůraznil, že je nutné v první řadě ujasnit povahu nákladů na demolici, tedy zda souvisejí s výstavbou nového kotle K1 (resp. s pořízením nové investice). Podle OFŘ není pochyb o tom, že původní kotel K1 byl zbourán, aby uvolnil místo pro nový v rámci pokračování investiční akce. Společnost nicméně argumentovala tím, že kotel K1 byl odstraněn z bezpečnostních a ekologických důvodů.

NSS už dříve (7 Afs 365/2018-66) došel k závěru, že v případě nákladů souvisejících s pořízením majetku musí mezi vynaložením nákladů a pořízením hmotného majetku existovat přímá příčinná a jednoznačná souvislost. Přitom není rozhodné, zda a kdy se daňový subjekt formálně rozhodl daný majetek pořídit, ale kdy jej fakticky začal pořizovat.

Z důkazních prostředků NSS dovodil, že původní kotel K1 sloužil v průběhu realizace projektu k zajištění činnosti společnosti do doby, než byly uvedeny do provozu nové kotle K2 a K3. Nové spalovací kotle K2 a K3 dle něj co do výkonnosti plně nahradily původní tři staré kotle a výstavba třetího kotle nebyla pro činnost společnosti nezbytná.

NSS tedy dospěl k závěru, že mezi demolici spalovacího kotle K1 a investičním záměrem v podobě nového spalovacího kotle K1 neexistuje jednoznačná přímá příčinná souvislost a ztotožnil se s postupem společnosti, která tyto náklady uplatnila do daňových nákladů.

Závěr NSS tedy poukazuje na skutečnost, že při posuzování, zda jde o náklady na pořízení majetku, je nutné určit, zda mezi daným nákladem a pořízením nového hmotného majetku existuje jednoznačná přímá příčinná souvislost.

19 | Daňové a právní aktuality – srpen 2021

Stručné aktuality, srpen 2021

Daňové a právní novinky posledního měsíce jednou nebo dvěma větami.

Lenka Fialková
lfialkova@kpmg.cz

Václav Baňka
vbanka@kpmg.cz

KRÁTCE Z DOMOVA

- Pod č. 283/2021 a č. 284/2021 vyšel nový stavební zákon a novely zákonů, které byly přijaty v souvislosti s ním.
- Od 2. srpna 2021 je účinný nový zákon o občanských průkazech č. 269/2021 Sb. V souvislosti s ním byla novelizována řada předpisů (č. 270/2021 Sb.) a vyšla vyhláška k jeho provedení. Na novém typu občanského průkazu s vysoce zabezpečeným bezkontaktním čipem budou uloženy biometrické údaje (zobrazení obličeje držitele průkazu a dva otisky prstů). Ztíží se možnost průkazy padělat a zneužívat. S průkazem totožnosti bude možné cestovat bez nutnosti mít u sebe pas.
- Finanční zpravodaj č. 30/2021 se věnuje placení DPH ve zvláštním režimu jednoho správního místa (OSS) od 1. července 2021.
- Ve Finančním zpravodaji č. 29/2021 bylo publikováno sdělení o přistoupení Maďarska k mnohostranné smlouvě MLI. Obdobná informace týkající se Chorvatska vyšla ve Finančním zpravodaji č. 28/2021.
- Ve Finančním zpravodaji č. 27/2021 byl publikován:
 - seznam států vyměňujících zprávy podle zákona o mezinárodní spolupráci při správě daní (tzv. CbCR),
 - seznam smluvních států uplatňujících společný standard pro oznamování a rozhodných dnů,
 - seznam pro účely plnění informační povinnosti (tzn. oznamující česká finanční instituce informuje oznamovanou osobu, která je fyzickou osobou, o tom, že o ní budou shromažďovány a předávány údaje, a to před učiněním prvního oznámení správci daně).
- MPO uspořádalo webinář na téma Jak se obchoduje půl roku po Brexitu? Prezentace i videozáznam najdete [zde](#).
- Poslanecká sněmovna schválila novelu zákona o nemocenském pojištění, která rozšiřuje možnosti získání obou dávek – dlouhodobého ošetrového a ošetrového. Změny obsažené v novele se týkají také otcovské dovolené, která byla prodloužena na dva týdny.
- Poslanecká sněmovna schválila návrh zákona o dětských skupinách. Péče o děti od šesti měsíců do zahájení povinné školní docházky bude šířeji dostupná díky zajištění stabilního a předvídatelného financování. Částka, kterou budou platit rodiče dětí do tří let, bude činit maximálně 4 000 Kč měsíčně. Více informací najdete [zde](#).
- Přídavky na děti se zvyšují od letošního července o více než čtvrtinu. Spolu s tím se rozšíří i okruh rodin, které na ně budou mít nárok. Podrobnější informace naleznete [zde](#).
- MPSV připravilo **Informativní důchodovou aplikaci (IDA)**, kde lze získat přehlednou a srozumitelnou informaci ohledně dosud evidovaného počtu let důchodového pojištění a předpokládané výše penze.
- Celní správa ČR spustila pro občany [aplikaci pro podávání celních prohlášení](#) u poštovních zásilek do 150 eur.
- Celní správa informovala, že od **1. července 2021 se dočasně nebude vybírat DPH při dovozu zásilek do 22 eur ze zemí mimo EU**. Další informace lze dohledat na [Celnička.cz](#), případně na stránkách [finanční správy](#).
- Novelu zákona o DPH a celního zákona, která zavádí nová pravidla pro e-commerce v oblasti cel a DPH (viz také dva body výše), vrátil Senát Poslanecké sněmovně.

- S jediným pozměňovacím návrhem, který se týká zákona o daních z příjmů, vrátil Senát Poslanecké sněmovně návrh novely zákona o bankách (viz samostatný článek). Senát navrhuje obnovit daňovým balíčkem zrušené osvobození výnosů plynoucích českým nerezidentům z dluhopisů vydaných českými rezidenty v zahraničí, vyjma výnosů plynoucích spřízněným osobám.

KRÁTCE ZE SVĚTA

- V návaznosti na dohodu o změnách v mezinárodním zdanění, kterou v červenci schválila OECD i skupina G20 a která umožní zdanit zisky v zemi prodeje bez ohledu na fyzickou přítomnost (Pilíř 1) a zavede minimální daň ve výši 15 % (Pilíř 2), vydala Evropská komise dokument shrnující dosaženou dohodu a implementační plány na úrovni EU. O způsobu implementace Pilíře 1 na úrovni EU nebylo dosud rozhodnuto. Pilíř 2, který má primárně omezit daňovou konkurenci mezi státy, bude implementován prostřednictvím směrnice, jež stanoví minimální výši zdanění zisků konsolidovaných na úrovni ovládajících společností situovaných v EU na 15 % a zároveň zakládá daňovou neuznatelnost plateb, na které nebyla aplikována minimální daň. FAQ document najdete [zde](#).
- Evropská komise pokračuje v [konzultacích legislativního návrhu zaměřeného na sjednocení daňových dopadů při financování podnikatelských aktivit dluhem nebo kapitálem](#). Komise zvažuje řešení, při kterém by se buď zrušila daňová uznatelnost úroků, nebo se zavedla odčitatelná položka zohledňující financování kapitálem.
- Evropská komise zveřejnila návrh balíčku fiskálních reforem, které by měly přispět k tomu, aby EU splnila v roce 2030 svůj cíl snížit emise o 55 % ve srovnání s rokem 1990. V průběhu následujících čtyř let se plánují tyto kroky:
 - zpřísnění emisních limitů v rámci obchodování s emisními povolenkami
 - rozšíření použití emisních povolenek i na další odvětví
 - postupné odnímání bezplatných povolení pro odvětví náročná na emise
 - zavedení mechanismu tzv. uhlíkové daně při dovozu určitého zboží do EU

21 | Daňové a právní aktuality – srpen 2021

[LinkedIn](#) | [Twitter](#) | [Facebook](#) | [Instagram](#)

www.kpmg.cz

Tel.: +420 222 123 111

Informace zde obsažené jsou obecného charakteru a nejsou určeny k řešení situace konkrétní osoby či subjektu. Ačkoliv se snažíme zajistit, aby poskytované informace byly přesné a aktuální, nelze zaručit, že budou odpovídat skutečnosti k datu, ke kterému jsou doručeny, či že budou platné i v budoucnosti. Bez důkladného prošetření konkrétní situace a řádné odborné konzultace by neměla být na základě těchto informací činěna žádná opatření.

© 2025 KPMG Česká republika, s.r.o., a Czech limited liability company and a member firm of the KPMG global organization of independent member firms affiliated with KPMG International Limited, a private English company limited by guarantee. All rights reserved.